

การทดลองที่ 2.1.1 ผลของปุ๋ยชีวภาพไมโครไรซาต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิต
ของส้มโอหอมขนาดใหญ่ในพื้นที่จังหวัดสงขลาและจังหวัดตรัง

ชรินทร์ ศิริขันตยกุล
Chanin Sirikantayakul
ชญาณุช ตรีพันธ์
Chayanuch Tripan

บทคัดย่อ

ศึกษาผลของปุ๋ยชีวภาพไมโครไรซาต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของส้มโอหอมขนาดใหญ่ ดำเนินการทดลองในแปลงเกษตรกรอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และที่ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ช่วงเดือนตุลาคม 2554 ถึง เดือนกันยายน 2556 เพื่อศึกษาการเจริญเติบโต วางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน 5 ซ้ำ ประกอบด้วย 4 กรรมวิธี คือ กรรมวิธีที่ 1 ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ตามอัตราแนะนำ (T1) กรรมวิธีที่ 2 ใส่เชื้อไมโครไรซาตามอัตราแนะนำ (T2) กรรมวิธีที่ 3 ใส่เชื้อไมโครไรซาตามคำแนะนำและปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ปริมาณ 3/4 ของอัตราแนะนำ (T3) และกรรมวิธีที่ 4 ใส่เชื้อไมโครไรซาตามคำแนะนำ และปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ปริมาณ 1/2 ของอัตราแนะนำ (T4) พบว่า ในพื้นที่จังหวัดสงขลา แปลงส้มโอหอมขนาดใหญ่ของนายอรุณเทพคุณ มีการปฏิบัติ ดูแลรักษา ให้ปุ๋ยตามกรรมวิธีต่างๆ ได้แก่ กรรมวิธีที่ 1 ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ตามอัตราแนะนำ คือ ใส่ 1/2 ของอายุต้น หรือในปีแรกใส่ 0.5 กิโลกรัมต่อต้น ปีละ 2 ครั้ง ในปีต่อไปใส่ 1-2 กิโลกรัม ปีละ 2-3 ครั้ง กรรมวิธีที่ 2 ใส่เชื้อไมโครไรซาตามคำแนะนำ คือ 10 กรัม (ประมาณ 1 ซ่อนโต๊ะ) ต่อต้นผสมกับดินปลูก กรรมวิธีที่ 3 ใส่เชื้อไมโครไรซาตามคำแนะนำ + ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 3/4 ของอัตราแนะนำ กรรมวิธีที่ 4 ใส่เชื้อไมโครไรซาตามคำแนะนำ + ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 1/2 ของอัตราแนะนำ บันทึกการเจริญเติบโตทางด้านลำต้น พบว่า มีการเจริญเติบโตแตกต่างกันในแต่ละกรรมวิธี และมีแนวโน้มว่ากรรมวิธีที่ 3 มีการเจริญเติบโตมากกว่าอีก 3 กรรมวิธีสำรวจโรคและแมลงพบโรคแคงเกอร์และราดำ ป้องกันกำจัดโดยใช้สารเคมีฉีดพ่น และการตัดแต่งกิ่งในพื้นที่จังหวัดตรัง การใส่ปุ๋ยชีวภาพไมโครไรซาทำให้การเจริญเติบโตทางด้านลำต้นเพิ่มขึ้นมากกว่าไม่ใส่ปุ๋ยชีวภาพไมโครไรซา โดยความสูงต้นและความยาวกิ่งมีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นแต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่เส้นรอบวงโคนต้นและเส้นรอบวงโคนที่ความสูง 30 เซนติเมตร มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยการปฏิบัติตามกรรมวิธีที่ 3 ใส่เชื้อไมโครไรซาตามคำแนะนำและปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ปริมาณ 3/4 ของอัตราแนะนำ (T3) ทำให้ขนาดเส้นรอบวงโคนต้นและเส้นรอบวงโคนที่ความสูง 30 เซนติเมตร เพิ่มขึ้นมากที่สุด